

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2018-45
Den 5. april 2018

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 17. april 2018

SAMLENOTAT

1. Retsstatsprincipper i Polen	2
2. Reform af EU-valgloven	4

1. Retsstatsprincipper i Polen

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 17. april 2018 er retsstatssituationen i Polen på dagsordenen. Fokus vil være status på Kommissionens dialog med Polen, herunder særligt aktiveringen af artikel 7.1 i Traktaten om Den Europæiske Union.

Kommissionen har siden januar 2016 haft en dialog med Polen under den såkaldte retsstatsmekanisme som følge af, at den polske regering har gennemført tiltag, der ifølge Kommissionen udgør en systemisk trussel mod grundlæggende retsstatsprincipper. Det er første gang, at Kommissionen har igangsat retsstatsmekanismen over for et medlemsland.

Rådet (almindelige anliggender) er fire gange tidligere blevet orienteret om Kommissionens dialog med Polen. I alle tilfælde bakkede et markant flertal op om Kommissionen.

2. Baggrund

Kommissionen har siden januar 2016 haft en dialog med Polen under den såkaldte retsstatsmekanisme som følge af, at den polske regering har gennemført tiltag, der ifølge Kommissionen udgør en systemisk trussel mod grundlæggende retsstatsprincipper. Det er første gang, Kommissionen har igangsat retsstatsmekanismen over for et medlemsland. Kommissionen har gennemgået alle faser i retsstatsmekanismen og sendt den polske regering i alt fire sæt anbefalinger.

Kritikken skyldes en række foreslåede retsreformer i Polen. Hovedpunkterne i kritikken fra Kommissionen, som deles af et bredt flertal af medlemslandene, er dels risiko for øget politisk indflydelse på de polske domstole, herunder bl.a. udskiftning af nuværende højesteretsdommere gennem pensionering, dels risiko for øget politisk indflydelse på fremtidig udpegningen af dommere i Polen.

Kommissionen drøftede den 20. december 2017 den seneste udvikling af retsstatssituationen i Polen. På den baggrund besluttede Kommissionen at aktivere artikel 7 stk. 1 i Traktaten om den Europæiske Union (TEU). I samme ombæring sendte Kommissionen det fjerde sæt anbefalinger til den polske regering. Kommissionen modtog svar fra Polen den 20. marts, men indholdet heri er ikke kendt. Den polske regering har ligeledes udarbejdet en såkaldt hvidbog om retsreformerne.

Rådet (almindelige anliggender) er fire gange blevet orienteret af Kommissionen om status på dialogen med Polen (16. maj 2017, 25. september 2017, 27. februar 2018 og den 20. marts 2018). I alle tilfælde bakkede et markant flertal op om Kommissionen og tilkendegav deres bekymring over retsstatssituationen i Polen.

Proceduren er, at Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer minus det pågældende land (22 medlemslande) og efter godkendelse af Europa-Parlamentet samt høring af det berørte medlemsland kan fastslå, at der er en klar fare for en grov overtrædelse af værdierne nævnt i TEU art. 2. Rådet kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til det berørte land.

Efterfølgende kan Det Europæiske Råd ved enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemslandene eller Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at et medlemsland groft og vedvarende overtræder værdierne nævnt i TEU art. 2 efter at have opfordret dette medlemsland til at fremsætte sine bemærkninger. Hvis en grov og vedvarende overtrædelse måtte blive fastslået af Det Europæiske Råd, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af Polens rettigheder, herunder stemmerettigheder.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 17. april 2018 forventes Kommissionen at orientere om status for og videre proces i sagen om aktivering af art. 7 stk. 1 i TEU samt fremsendelsen af den fjerde anbefaling under retsstatsmekanismen. Det nærmere indhold af dagsordenspunktet kendes dog endnu ikke.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Forhandlingssituationen

Det er forventningen, at et stort flertal af medlemslandene vil udtrykke støtte til Kommissionens fortsatte dialog med Polen samt udtrykke bekymring over retsstatssituationen i Polen. Enkelte lande forventes at være mere tilbageholdende med støtte til Kommissionen i sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er bekymret over retsstatssituationen i Polen og er enig i Kommissionens hovedkritikpunkter af Polens foreslåede retsreformer. Regeringen bakker derfor aktivt op om Kommissionens dialog med Polen.

Fra dansk side er det afgørende, at alle medlemslande lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder ift. retsstatsprincipper og demokrati. EU's grundlæggende værdier er afgørende for legitimiteten i samarbejdet mellem EU's medlemsstater, herunder også troværdigheden ift. beslutninger om det indre marked.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Reform af EU-valgloven

KOM (2015) 0395

Revideret notat.

1. Resumé

Europa-Parlamentet vedtog den 11. november 2015 forslag om reform af valgloven i Den Europæiske Union. Formålet med forslaget er at harmonisere proceduren for Europa-Parlamentsvalg. Forslaget har siden været behandlet i Rådet, hvor en vedtagelse kræver enstemmighed.

Formandskabets kompromisforslag vurderes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Regeringen finder, at det vil være ønskeligt at øge legitimiteten af, kendskabet til og interessen for valg til Europa-Parlamentet, hvilket en række af elementerne i Europa-Parlamentets forslag vil kunne bidrage til. Samtidig lægger regeringen vægt på, at valgmåden til Europa-Parlamentsvalg ikke reformeres for at indføre ensartethed for ensartethedens skyld. En eventuel reform af valgloven bør sikre tilstrækkelig fleksibilitet og frivillighed ift. medlemsstaternes og partiernes traditioner, nationale valgsystemer og lovgivning.

Kompromisforslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) d. 17. april med henblik på vedtagelse. Der er dog fortsat ikke enighed i Rådet vedr. et af de centrale forslag om en obligatorisk spærregrense på 2 pct., som vil påvirke enkelte af de større lande, da ét medlemsland ikke kan støtte forslaget.

2. Baggrund

Valgloven i den Europæiske Union blev vedtaget i 1976 forud for de første direkte valg til Europa-Parlamentet i 1979.

I henhold til TEU art. 223, stk. 1, udarbejder Europa-Parlamentet forslag mhp. fastsættelse af de bestemmelser, der er nødvendige for, at dets medlemmer kan vælges ved almindelige direkte valg ifølge en i alle medlemsstater ensartet fremgangsmåde eller efter principper, der er fælles for alle medlemsstater. Rådet fastsætter med enstemmighed de nødvendige bestemmelser efter en særlig lovgivningsprocedure og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal af sine medlemmer. Disse bestemmelser træder i kraft, når medlemsstaterne har godkendt dem i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

I 2002 blev der for første gang gennemført ændringer af valgloven. Disse ændringer pålægger medlemsstaterne at afholde Europa-Parlamentsvalg efter forholdstalsmetoden ved listevalg eller en metode med overførsel af overskydende stemmer. Samtidig blev dobbeltmandat for medlemmer af Europa-Parlamentet afskaffet. Derudover fik medlemsstaterne ret til at oprette valgkredse på nationalt niveau og indføre en national spærregrense på op til 5 pct.

Efter Europa-Parlamentsvalget i 2014 besluttede Europa-Parlamentets udvalg om konstitutionelle anliggender (AFCO-udvalget) at udarbejde et forslag til reform af valgloven. Forslag til reform af valgloven blev vedtaget i Europa-Parlamentet den 11. november 2015. Forslaget blev modtaget i Rådet i dansk sprogversion den 27. november 2015.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at harmonisere proceduren for Europa-Parlamentsvalg. Forslaget omfatter dels Europa-Parlamentets indledende betragtninger, som begrundet indholdet i ændringsforslagene til valgloven, og dels selve ændringsforslagene til valgloven.

Europa-Parlamentet har foreslået følgende substansændringer til valgloven:

- at Rådet med enstemmighed indfører en fælles valgkreds, der dækker alle medlemsstaterne, for de europæiske partiers respektive indstillede hovedkandidat til posten som Kommissionens formand;
- at de europæiske politiske partier skal indstille deres kandidat til posten som kommissionsformand senest 12 uger før påbegyndelsen af valgperioden;
- at der indføres obligatoriske spærregrænser på 3-5 pct.;
- at der fastsættes en tidsfrist for opstilling af kandidatlistor på mindst 12 uger før påbegyndelsen af valgperioden;
- at der fastsættes en tidsfrist for færdiggørelse af valglisten over stemmeberettigede på 8 uger før første valgdag;
- at politiske partier skal overholde demokratiske procedurer og gennemsigtighed i forbindelse med udvælgelsen af kandidater til valg;
- at kandidatlisten skal sikre kønsligestilling;
- at stemmesedler skal give lige synlighed til navn og logo for både nationale og europæiske politiske partier;
- at medlemsstater skal tilskynde til synlighed for tilknytning mellem de nationale og europæiske politiske partier i radio, TV og kampagnemateriale. Valgmateriale skal indeholde en henvisning til programerklæringen for både det nationale og europæiske politiske parti;
- at reglerne om at sende valgmateriale til vælgere skal være de samme for valg til Europa-Parlamentet som til nationale, regionale og lokale valg i en medlemsstat;
- at medlemsstaterne kan indføre elektronisk stemmeafgivning og stemmeafgivning via internettet;
- at medlemsstaterne kan tillade deres borgere at brevstemme pr. post;
- at Europa-Parlamentsmedlemmerne repræsenterer alle unionsborgerne;
- at hvervet som Europa-Parlamentsmedlem er uforeneligt med hvervet som medlem af et nationalt eller regionalt parlament eller en regional forsamling med lovgivningsbeføjelser;
- at alle unionsborgere har stemmeret, også når de bor og arbejder i tredjelands;
- at hver medlemsstat skal udpege en kontaktmyndighed ansvarlig for at udveksle oplysninger om vælgere med kontaktmyndigheder i øvrige medlemsstater;

- at valgene skal sluttes i alle medlemsstater om søndagen kl. 21.00 CET i den periode fra torsdag morgen til søndag aften, hvor valgene finder sted;
- at de første prognoser skal offentliggøres samtidigt i alle medlemsstaterne, og at der ikke må offentliggøres exit-polls prognoser før dette tidspunkt;
- at optællingen af stemmer først påbegyndes i alle medlemsstater, når valget er afsluttet i den medlemsstat, hvor valget afsluttes sidst;
- at valgperioden (torsdag til søndag) skal fastlægges senest et år før valgets afholdelse;
- at forslag til gennemførelse af valgloven fremover fremsættes af Europa-Parlamentet ved et flertal af sine medlemmer og vedtages af Rådet med et kvalificeret flertal efter høring af Kommissionen og med Europa-Parlamentets godkendelse.

Indholdet er blevet afgørende ændret under forhandlingerne i Rådet. De mest vidtgående elementer i forslaget er blevet fjernet og en række andre elementer er blevet markant ændret. Blandt de forslag, der er blevet fjernet er:

- at Rådet med enstemmighed indfører en fælles valgkreds, der dækker alle medlemsstaterne, for de europæiske partiers respektive indstillede hovedkandidat til posten som Kommissionens formand;
- at de europæiske politiske partier skal indstille deres kandidat til posten som kommissionsformand senest 12 uger før påbegyndelsen af valgperioden;
- fastsættelse af en fælles tidsgrænse for fastlæggelse af valglister;
- at politiske partier skal overholde demokratiske procedurer og gennemsigtighed i forbindelse med udvælgelsen af kandidater til valg; og
- at kandidatlisten skal sikre kønsligestilling.

I relation til de to sidstnævnte elementer er der blevet indarbejdet nogle betragtninger, der henviser til EUs grundlæggende værdier og de politiske partiernes autonomi.

Kompromisforslaget består overordnet set af følgende ændringer ift. den nuværende valglov:

- at der indføres en obligatorisk spærregrense på 2 pct, hvis man har mere end 35 sæder. Det bemærkes, at dette ikke vil have betydning for gennemførelsen af valg til Europa-Parlamentet i Danmark;
- at en eventuel tidsfrist for opstilling af kandidatlistor til Europa-Parlamentsvalg er på mindst 4 uger før valgdatoen fastsat i den enkelte medlemsstat. Det bemærkes, at Danmark allerede i dag har en tidsfrist på 4 uger for opstilling af kandidatlistor;
- at nationale partier kan anmode om, at navn og logo for den europæiske partigruppe, som partiet tilhører, også anføres på stemmesedler, såfremt nationale bestemmelser tillader opførelse af navn og logo på stemmesedler. Det bemærkes, at nuværende dansk lovgivning ikke giver mulighed for at få partiets logo på stemmesedlen;

- at reglerne om at sende valgmateriale til vælgere skal være de samme for valg til Europa-Parlamentet som til nationale valg i en medlemsstat. Dette er gældende i Danmark allerede i dag;
- at medlemsstaterne kan indføre brevstemmeafgivning, elektronisk stemmeafgivning og stemmeafgivning via internettet. Det bemærkes, at nuværende dansk lovgivning ikke giver mulighed for at indføre elektronisk stemmeafgivning og stemmeafgivning via internettet, og at Danmark ikke med rådsakten forpligtes til at indføre dette;
- at Europa-Parlamentsmedlemmerne repræsenterer alle unionsborgerne;
- at hvervet som Europa-Parlamentsmedlem er uforeneligt med hvervet som medlem af et nationalt parlament. Dette er allerede gældende dansk lovgivning;
- at medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at dobbelt stemmeafgivning ved valget til Europa-Parlamentet er underlagt effektive, proportionale og afskrækkende sanktioner. Det bemærkes, at forslaget ikke i sig selv indebærer ændringer i forhold til gældende danske procedurer;
- at unionsborgere i tredjelande kan have stemmeret til Europa-Parlamentsvalg, og at medlemsstaterne kan definere betingelser og vilkår herfor nationalt. Forslaget vurderes ikke i sig selv at indebære ændringer i forhold til gældende dansk lovgivning;
- at hver medlemsstat skal udpege en kontaktmyndighed, der er ansvarlig for at udveksle oplysninger om vælgere og kandidater med kontaktmyndigheder i øvrige medlemsstater. En sådan kontaktmyndighed har Danmark allerede (Økonomi- og Indenrigsministeriet);
- at udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med EU's databeskyttelses standarder og påbegyndes seks uger før første valgdag i valgperioden, idet medlemslande, hvor man ikke har oplysninger på dette tidspunkt, kan gøre det senere. Det bemærkes, at forslaget ikke i sig selv indebærer ændringer i forhold til gældende danske procedurer.
- at valgene skal sluttes i alle medlemsstater senest om søndagen kl. 21.00 CET i den periode fra torsdag morgen til søndag aften, hvor valgene finder sted. Dette krav er opfyldt i gældende dansk lovgivning;
- at Europa-Parlamentsvalg skal afholdes i den første fulde uge i juni i det sidste år af den femårige valgperiode med mindre medlemslandene med enstemmighed beslutter en anden periode, der tidligst kan være to måneder før og en måned efter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog den 11. november 2015 forslag om reform af valgloven i Den Europæiske Union.

5. Nærhedsprincippet

I medfør af nærhedsprincippet handler Unionen på de områder, der ikke hører ind under dens enekompetence, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på centralt, regionalt eller lokalt plan, men på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger bedre kan nås på EU-plan, jf. TEU artikel 5(3).

Der henvises i Europa-Parlamentets indledende betragtninger til, at revideringen af valgmoden skal respektere nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og ikke tilstræbe at indføre ensartethed for ensartethedens skyld. Europa-Parlamentet henviser til, at en reel harmonisering af proceduren for valg til Europa-Parlamentet i alle medlemsstaterne bedre vil kunne fremme alle unionsborgeres ret til at deltage på lige vis i EU's demokratiske liv og samtidig styrke den europæiske integrations politiske dimension.

Ligeledes henvises til, at der endnu ikke er fundet en bred aftale om en ensartet valgprocedure, selvom der har kunnet konstateres en gradvis indbyrdes tilnærmelse mellem valgsystemerne. Europa-Parlamentsvalg er stadig reguleret ved national lovgivning, og valgkampagnerne er stadig nationale, hvorfor Europa-Parlamentet finder, at de europæiske politiske partier ikke i tilstrækkelig grad kan opfylde deres forfatningsmæssige mandat og "bidrage til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes vilje" jf. TEU art. 10, stk. 4.

Derudover henvises til, at udvælgelsesproceduren for kandidater til Europa-Parlamentsvalg varierer stærkt fra medlemsstat til medlemsstat og fra parti til parti, især hvad angår gennemsigtighed og demokratiske standarder, og at åbne, gennemsigtige og demokratiske procedurer for udvælgelse af kandidater er væsentligt for opbygningen af tillid til det politiske system.

Dertil kommer, at fristerne for færdiggørelse af kandidatlistor og valglistor varierer fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket dels sætter kandidater og vælgere i en ulige situation, og dels vanskeliggør kontrol med dobbelt stemmeafgivning på tværs af medlemsstaternes grænser.

Det fremgår af TEU, art. 223, stk. 1, at Europa-Parlamentet kan udarbejde forslag til fastsættelse af bestemmelser, der er nødvendige for, at dets medlemmer kan vælges ved almindelige direkte valg ifølge en i alle medlemsstater ensartet fremgangsmåde eller efter principper, der er fælles for alle medlemsstater.

Europa-Parlamentets forslag til reform af valgloven vurderes at søge at sikre en mere ensartet procedure for afholdelse af Europa-Parlamentsvalg, hvilket på en række områder må forventes at styrke legitimiteten af valgene og dermed øge interessen for og deltagelsen i valg til Europa-Parlamentet. Dette hensyn må i forhold til hvert enkelt konkret forslag afvejes i forhold til nærhedsprincippets grundlæggende krav om, at der kun bør reguleres, hvis målene ikke i tilstrækkelig grad kan opnås på medlemsstatsniveau. Konkret betyder dette, at f.eks. beslutning om valgmetode (anvendelse af fysiske stemmesedler, elektronisk afstemning eller internetafstemning) og principper for opstilling af kandidatlistor, herunder fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder, efter regeringens opfattelse i vid udstrækning bør overlades til nationale traditioner og præferencer.

6. Gældende dansk ret

Valget af danske medlemmer til Europa-Parlamentet er reguleret i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 226 af 21. marts 2018) samt i en række bekendtgørelser udstedt i medfør af denne lov.

Europa-Parlamentsvalgloven regulerer bl.a. spørgsmål om valgret, valgbarhed, optagelse på valglisten, indlevering af kandidatlistor, afstemning på valgdagen, brevstemmeafgivning, opgørelse af valget og kandidatudvælgelsen (herunder at der ikke gælder nogen spærregrænse).

De udstedte bekendtgørelser regulerer bl.a. spørgsmål om visse typer brevstemmeafgivning, optagelse på valglisten af danske statsborgere med bopæl i andre medlemsstater og statsborgere i andre medlemsstater med bopæl i Danmark samt udformning af stemmesedler.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Med de ændringer, der er sket under Rådets behandling af forslaget, vil implementering af de foreslåede ændringer af EU-valgloven ikke indebære ændringer af den danske Europa-Parlamentsvalglov. Nogle administrativt fastsatte regler vil dog skulle ændres, herunder bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved Europa-Parlamentsvalg (1122 af 15. oktober 2014), hvor det nu vil skulle fremgå, at partierne kan anmode om, at navn for den europæiske partigruppe, som partiet tilhører, også anføres på stemmesedler.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af kompromisforslaget vurderes ikke at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-specialudvalget for institutionelle spørgsmål. Der var ingen bemærkninger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande, herunder Danmark, tog bl.a. udgangspunkt i, at forslaget måtte respektere nærheds- og proportionalitetsprincipperne. Dette har været et grundlæggende vilkår i forhandlingerne, hvorfor der i Rådet har været meget bred opbakning til helt at slette flere af elementerne i Europa-Parlamentets forslag og markant ændre en række øvrige elementer, jf. de ovenfor anførte bestemmelser.

Forhandlingerne i Rådet er ved at være afsluttede. Der er dog et udestående på det centrale forslag om obligatoriske spærregrænse på 2 pct., som vil påvirke enkelte af de større lande, da ét medlemsland ikke kan støtte det.

Da forslaget skal vedtages med enstemmighed kan denne uenighed betyde, at det bliver vanskeligt at få vedtaget en ny valglov inden næste Europa-Parlamentsvalg i 2019, hvilket en række medlemslande samt Europa-Parlamentet lægger stor vægt på bør ske. Der må derfor forventes et stort pres på at få sagen forhandlet færdig på rådsmødet, hvor forslaget er sat på dagsordenen mhp. vedtagelse.

Det franske ønske om at etablere transnationale lister har været drøftet uformelt i Rådet siden efteråret 2017. En række lande har bakket op om det franske ønske, men de fleste lande har enten været skeptiske eller ikke fundet tiden moden til at gennemføre et sådan forslag allerede i forbindelse medvalget til Europa-Parlamentet i 2019, hvorfor der ikke ventes yderligere drøftelser af transnationale lister ifm. det verserende forslag til ny valglov. Diskussionen vil dog muligvis dukke op igen forud for valget til Europa-Parlamentet i 2024.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at det vil være ønskeligt at øge legitimiteten af, kendskabet til og interessen for valg til Europa-Parlamentet, hvilke nogle af elementerne i Europa-Parlamentets forslag vil kunne bidrage til. Samtidig har regeringen lagt vægt på, at nærhedsprincippet respekteres, og at man ikke med reformen indfører ensartethed for ensartethedens skyld. En eventuel reform af valgloven bør umiddelbart sikre tilstrækkelig fleksibilitet og frivillighed ift. medlemsstaternes og partiernes traditioner, nationale valgsystemer og lovgivning.

Regeringen vurderer, at et foreliggende kompromisforslag opfylder disse forudsætninger. De ændringer, som kompromisforslaget lægger op til, vil ikke have betydning for den måde, der afholdes Europa-Parlamentsvalg på i Danmark. Eneste undtagelse er, at partierne vil få mulighed for at anmode om, at den europæiske partigruppe, som partiet tilhører, også anføres på stemmesedlerne.

Regeringen finder, at valgloven *ikke* bør ændre den institutionelle balance mellem EU's institutioner ved en formalisering af processen omkring udpegelsen af Kommissionens formand i valgloven. Regeringen ønsker at fastholde Det Europæiske Råds prærogativer i forhold til udvælgelse af formanden for Kommissionen, jf. TEU art.17, stk. 7, hvilket der er enighed om i Rådet. Ligeledes støtter regeringen heller ikke Europa-Parlamentets forslag om, at Rådet fremover alene ved kvalificeret flertal, og ikke som nu med enstemmighed, ville kunne vedtage ændringer af valgloven, da det også vurderes at medføre ændringer i den institutionelle balance. Der er enighed herom i Rådet.

I forhold til Europa-Parlamentets forslag om sikring af kønsligestilling på kandidatlisterne finder regeringen, at listernes sammensætning bør overlades til det enkelte parti/valgforbund på baggrund af nationale traditioner og præferencer. Derfor hæfter regeringen sig positivt ved, at dette element er markant ændret fra det oprindelige forslag til kompromisforslaget, således at der i sidstnævnte er en henvisning til EU's grundlæggende værdier, herunder respekt for ligestilling, og de politiske partiernes autonomi i de indledende betragtninger.

Med hensyn til elektronisk stemmeafgivning og stemmeafgivning via internettet er regeringen generelt forbeholden, eftersom der er en række udfordringer af både principiel og praktisk karakter forbundet hermed i relation til at sikre stemmehemmelighed, korrekt stemmeafgivning mv. Derfor hæfter regeringen sig positivt ved, at kompromisforslaget udelukkende giver mulighed for at indføre elektronisk stemmeafgivning og stemmeafgivning via internettet, og dermed ikke pålægger landene at tilbyde en sådan mulighed.

Hvad angår Europa-Parlamentets forslag til reform af valgloven bemærker regeringen, at Danmark ikke vil være berørt af forslaget om en spærregrænse på 2 pct. henset til kravet om 35 sæder samt det forhold, at den faktiske spærregrænse i Danmark ved Europa-Parlamentsvalg normalt er højere end 2 pct. i lyset af det nuværende danske mandattal på 13 mandater i Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentets forslag om fordeling af sæder fra 2019-2024, som vil indebære at Danmark får 14 sæder, ændrer ikke på dette forhold.

Regeringen ser positivt på forslag om, at hvervet som Europa-Parlamentsmedlem gøres uforeneligt med hvervet som medlem af et nationalt parlament. Dette er allerede gældende dansk lovgivning.

Regeringen ser positivt på forslag om, at hver medlemsstat skal udpege en kontaktmyndighed ansvarlig for at udveksle oplysninger om vælgere med kontaktmyndigheder i øvrige medlemsstater. Dette vurderes at ville styrke den demokratiske legitimitet og transparens af Europa-Parlamentsvalg ved bl.a. at bidrage til bedre kontrol med dobbelt stemmeafgivning på tværs af medlemsstaternes grænser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 3. februar 2017. Der er endvidere oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 22. december 2015.